

T.C.
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ

Fen Edebiyat Fakültesi

Tarih Bölümü

Eskiçağ Mısır Tarihi

Yeni Krallık

13. Hafta

özenilen üniversite

Birkaç yıl sonra yeni Hitit kralı III. Hattuşili'nin Asurluların baskısından ötürü II. Ramses'le başlattığı görüşmeler, 1270 Kasımında bir barış ve ittifak anlaşmasının törenle imzalanmasıyla son bulur. Gümüş levhalara Babil ve Mısır dilinde yazılan anlaşma iki imparatorluk arasındaki savaşları sona erdirir. Bu anlaşma tarihte eşit şartlara dayalı olarak yapılmış ilk anlaşma olup, Kadeş Anlaşması adı ile tarihte yerini almıştır. Eskiden "Hattili düşman" diye anılan, ama artık "Hatti ülkelerinin büyük kralı" olarak kabul edilen Hitit kralı, bir süre sonra II. Ramses'in kendisine "tebaasından biriymiş gibi" davranmasından yakınıır. Sınırlar varolan duruma uygun olarak belirlenir, Amurru'nun bir kısmı Mısırlıların, Kadeş ise Hititlerin olur. Tarihte iki imparatorluk arasındaki ilk resmi anlaşma olan bu barış anlaşması görünen o ki Hitit yasalarına göre hazırlanmıştır; her iki tarafın da titizlikle uyduğu anlaşma, iki devletin başka düşmanlara karşı birlik olmasını sağladı. Mısırlıların ve Hititlerin kardeş oldukları ortak ziyafetlerde vurgulanır; böylece güneş tanrısının tüm halklar için parladığı inancı geçici de olsa siyasal gerçek olur ve "sefil Asyalılar"a karşı ezelden beri beslenen önyargıların kırılmasını sağlar. II. Ramses'in, tıpkı memurları gibi "uluslararası" olan haremine daha sonra bir Hitit prensesi daha girer. Mısır'ın "büyük kral zevceleri" arasında özellikle de Nofretiri ve Isisnofret öne çıkar. II. Ramses, Isisnofret'ten olan oğullarını veliaht seçmiştir; III. Amenofis ve Akhenaton'un örneğini izleyerek evlendiği kızı Bintanat da gözdesi Isisnofret'ten doğmadır. Kralın elliden fazla oğlu ve kızının çoğunun yalnızca adını biliyoruz; tarihsel bir önemi olanlar, selefi Merneptah'tır. II. Ramses'in 14. oğlu Merneptah (1213-1203) 90 yaşındaki babasının halefi ilan edilir; Merneptah ülkeyi büyük bir olasılıkla babasının ölümünden önce de yönetmiştir. Bu kral döneminde Ön Asya dünyası büyük bir yıkıma maruz kalır. Bu yıkımın sebebi Ege Göçleridir. Memeptah'tan sonra oğlu ve halefi II. Seti tahta çıkar ve Nübye genel valisi Messui ona başkaldırır; uzun bir mücadeleden sonra Yukarı Mısır'ı bir süreliğine işgal eder, Amenmesse adını alır ve geçici bir iktidar kurmayı başarır, ancak daha sonra kuzeye ilerlemeye kalktığında mağlup edilir; II. Seti işgalcinin Krallar Vadisinde yaptırdığı mezarındaki yazıtları son harfine varıncaya kadar yok eder. Kralın ölümünün ardından kraliçe Tausret II. Seti'nin oğlu olan henüz çocuk yaştaki Siptah adına yönetir. Hatşepsut gibi Tausret de kral unvanı alır, iktidar yıllarını II. Seti'nin ölümünden başlatır ve Siptah genç yaşta ölünce ülkeyi yaklaşık iki yıl (1190-1188) boyunca tek başına yönetir. 20. Hanedanın kurucusu Sethnahte'nin (1188-1186) kökeni belirsizdir. Tüm halefleri Ramses adını taşır, zaten "Ramsesler Dönemi" kültür bakımında da 20. Hanedanın sonuna kadar sürer. Yeni Krallığın son önemli hükümdarı, Sethnahte'nin oğlu III. Ramses'tir (1186-1155). Muhalifleri kralı Medine Habu'da kaldığı sırada kralı öldürmeyi başarırlar, ama meşru veliaht, I. Amenemhet cinayetinde de olduğu gibi, tacı için mücadele eder ve IV. Ramses (1155-1148) olarak tahta çıkar. IV. Ramses, Hammamat vadisindeki taşocaklarına 8000 kişilik keşif birliği gönderir. Ancak ani bir biçimde ölmesi üzerine iddialı projeleri yarım kalır. Genç yaşta çiçek hastalığından ölen V. Ramses'i (1148-1143) VI. Ramses (1143-1135) izler. Ramsesler Döneminin son kralı XI. Ramses (1104-1075) ne kadar çabalasa da imparatorluğun içten çöküşünü engelleyemez.

Seçilmiş Kaynakça:

Erik Hornung, Eski Mısır Tarihi

Afet İnan, Eski Mısır Tarih ve Medeniyeti

Ercüment Yıldırım, Nil'in Tanrı Kralları